

Z a t w e e f c h u   N w i s e s .

Nr. 28. Zettortdeenâ Stâ Jubli 1848.

Brahls un mahsa.

Kur stary brahteem weenprahtiba walda
Un stary wezzakeem un behrneem falda
Mihlestiba atspihd wiffâs leetâs,
Kur irr tahs wifsjaukas mahju-weetas.

Deems, kaut dohtu, ka dauds mahjas buhtu
Tahdas, kur schis jaukums atrafts kluhtu
Wezzaku un behrnu starypâ, kahdu
Schinni rihmâ jums preefsch azzim stahdu:

Bija brahls un mahsina, kas abbi
Jaw no masahm deeninahm til labbi
Dsihwoja, ka katris tohs ar preeku
Redseja un mihleja par leeku.

Kahdâ ribtâ, ittin agrâ laikâ,
Sateek brahlihts mahsinu, kas naiga
Mahjâs nahk ar pukku-wainadsinu.
Upstahjees schis usrunna tâ winnu:

„Labrihtin, mihla mahsina!
Teiz, kur til agri effi
Tu bijuse jaw klaijumâ?
Ko kurwiti tu neffi?
Wehl faulite ais kalneem dufs,
Un putni birse arr' wehl kluff;
Til gailis dseedajs mahjâs,
Un besdeliga kahjâs.

Teiz, kahda gohda-deenina
Buhš tewim schodeen mahjâs,
Ka aukstâ — agrâ raffinâ
Tâ sabraddajse kahjas?
Reds kurwis taws ar puklitehm
Trr pils ar rohsehm maggonehm.
Kam tu tahs schodeen dohfi?
Kam galwu ispuschlofi?“

Mahsina:

„Mihlais brahl! labriht, kur staiga
Tu til agrâ laizinâ?“

Kassa tewim pill no waiga,
Ko tu mekle krehlibâ?
Wiffi dufs wehl meegâ faldâ,
Wiffur wehl naftskluffums walda;
Tikkai tawas aztinas
Mudras, prischas isftattahs.

Pukkes, rohses falassiju,
Besdligazzis — wijoles:
Schihš es mattôs few eewiju,
Un ar winnahm gribbu es
Gultas wezzakeem apkaiſiht,
Preekus meegâ teem fataiſiht,
Lai teem, kad tee mohstees fahk,
Pukku-smarscha pretti nahk.“

Brahlihts:

„Al mahsina, tu ne sinni,
Zik labbi tas par leeku,
Ka wezzakeem nodohmaji
Tu darriht tahdu preeku.
Un klausees: winnâ pakalnâ
Tehws wakkar buhdams runnaja:
Kaut man schè buhda buhtu,
Tad ihsti preezigs kluhtu.

„So dsirdejis es ne likkôhs;
Bet gaismai austohst strehju
Us kalnu, — tur es puhlejohs,
Un lagsdas kohpâ sehju.
Tt krohni beidsiht wirsgallâ
Uspinnu. Skatt, kur gattawa
Tâ stahw, un tizzu drohſchi,
Ka tehswam patiks kohſchi.“

Mahsina:

„Brah! par tawu labprahtibu,
Tehws til kohti preezafees,
Ka winsch tew ar mihlestibu
Upkamps, skuhpstihš, swehtihst ees,

Peezehlees, kad wiasch no lohga
Tawu buhdu blakkam bohga
Gattawu pats eeraudsihs,
No ne buht ne dohmajis.

„To mans mihtais dehs man pin-
nis!“ —

Wiasch no preeka eesauksees, —

„Gohdigs behrna = prahts to dsinnis

Mums par preeku puhletees.“ —

Ku es lehnem eelihdischu

Kambari un iskaifischu

Pukkites ar lappinahm

Uplahrt winnu gultinahm.“

Vrahlihts:

„Bet kad tee azzis atdarrihs
No sawa gahrda meega,
Un pukka = smarschu saohdihs,
Tad mahsin — tad no preeka
Tee apkamps tew un noskubpstih,
Ka labbu behrnu apfwehtih
Ar mahtes = mihlestitu,
Par tahdu labprahtibu.

Tam faldi preeki rohka nahf

Un paleef zauru deenu,

Kas agri labbu darriht fahf

Un labbu darr ar weenu.

Uk mahsin! es ar preezibu

Tau stattohs us to brihtiau,

Kur zits par zitta preeku

Buhs lustigi par leeku!“ —

Keds, zik jaukus preekus tahdas mahjas

Wezzaki un behrni — abbi krahjajs,

Kur zits zittu mihl us katru wihsi:

Semme paleef tur par Paradihsi!

Bet kur kihwis — nemeers walda mahjas —

Wezzaki un behrni — abbi krahjajs

Sohdibu. Tee pohsta — kauna eeteef,

Un par elli semme tahdeem paleef!

Behrni, juhs scho dseefmu leezeet zeena!

Gahdajeet, ka katra dsihwes = deena

Wezzakeem zik spehjeet preeku darreet —

Labbu arr', kur un zik ween warreet.

Tehwa swehtiba tad nu jums krahfees,

Preeks un laimie juhsu mahjas stabfees.

Sirdsmeers scheinan wiffur juhs pawaddih,
Kappa swehtsrihts jaunu laimi raddih.

E. D — g.

Pirmas affaras.

Kad Uhdamu tas Kungs eefsch dufmahm bija

No jaukas Paradihses isdsinnis,

Un tam ar fweedreem strahdaht nolizzis:

Tam laimibu ar nelaimi pahrmihja,

Tad behdas tam ta firdi pahraehma,

Ka tas lihds paschu nahwi noskumma:

Waigs tumfch palikka — galwa, kahjas,
rohkas

Tam nogurra, ka paschâs nahwes = mohkas.

Tas Kungs tad teiza: „Es to apschelofschu,

Lai winna firds, kas gan samaitata,

Pa gallam ne tohp pohsta atstahtha, —

Tam Glahbeju — tam Pestitaju dohschu!

Nolaiides pee ta meera = engeli,

Un winna gruhtu firdi apflakki

Ar debbef = raffu. Ufspihdi tur klahthu

Ar debbef = gaifmu winnu tumfchu prahtu,

Lai wiasch eefsch sawahm gruhtahm grehtu-
mohkahm

Pa gallam ne nonihkt schai dsihwiba;

Bet mannu schelastibu eerauga,

Eefsch ka to turru wehl ar tehwa-rohkahm.“ —

Un engel's nahza. — Kad tai dsikuma,

Kur nahwes = sohds un lahsti draudeja,

Scho preeka = laimi Uhdams manniht fahza,

Tad pirmas affaras tam azzis nahza.

E. D — g.

Gaudas pehz mihtaka.

No behdahm esmu pahraemta

Un it noskummuse:

Mans mihtakais gull kapsehta!

Kas wann' lai eepreeze!

Wiasch bij weens jaukums pasaulé,

Preeksch mannahm aztinahm;

Un wianna mihta dwehsele

Peekehrhs tiklumam.

Wiaſch katru darbu ſtrahdaja
Ur gudru ſapraſchan';
Pee wiſſa, ko wiſch darrija,
Bij preeks un patiſchan'.

Kad wiſch ſtarp draugeem runnaja,
Tad, ka jaw gudrineekš,
Wiaſch katram ta atbildeja,
Ka klaufitees bij' preeks.

Wiaſch bija ſtaltš no auguma, —
Wiaſch glihti apgehrbjahš,
Un ka jaw jaunam waijaga
Pa gohdam turrejahš.

Wiaſch ne bij dſchrajs — waſantš,
Ka daſch labš jaunekš,
Kaš ſpehtu — prahtu pahrdſchriš,
Gull, kaut kur pakrittis.

Wiaſch mann' par wiſſahm meitinahm
Jo wairak mihleja: —
Uš dſihrehm un uš weefibahm
Ur mann' wiaſch danzoja.

Lai ſtahweju, kur ſtahwedamš,
Uš mann' wiaſch luhkoja,
Un flehpi nemdamš — apkampdamš
Mann' ſalbi butſchoja.

Jo deenaš, jo ſchi mihliba
Ur ween jo wairojahš;
Uš kaſſahm firdeš jaw zerreja;
Jaw kaſjahš zillajahš.

Jau pukkeš pinnu wainagā,
Ko ſewim preezajohš
Liſt galwā, kad pee altara
Muš ſwehti ſaweenoheš. —

Bet nu ſchee preeki pahrwehrſchahš
Par leelahm behdinahm!
Nu jaraud man ik deenināš
Ur gauſchahm aſſarahm!

Manš mihtakais, manš mihtakais!
Gull dſeſtrā bedritē;
Tur ienihtſt winna jaukais waigš
Un ſalda muttite!

Uf winna waigš un aztinaš,
Un karſta mihliba
Preekſch azzim mannim mahlejahš
Iſklatrā brihtinā!

Kad ſcho naht bij' aiſmigguſe,
To ſapnōš redſeju,
Ka wiſch mann' mihtli apkampe —
Eš winnu butſchoju. —

Manš mihtakais! kam eſſi tu
Mann' tik driht atſtahjis,
Ka ſehrdeeniti behdigu
Nu w e e n u pamettis!

Uf tawa taiſna dwehſele
To gan ne wehlejahš:
Mann' w e e n u atſtaht paſaulē,
Lai firde noſehrojahš!

Bet kad nu liktenš nolehmiš,
Ka paſchā jaunumā
Tew' nahwes = iekapts aiſnehmiš,
Ka pukki dahrſinā.

Tad lai ſchiš tawaš meefinaš
Eekſch kappā weegli duſš;
Tawaš garš lai augſcham lihgfmojahš, —
Manš prahtin', paleez' klufš! —

Bet nē! — ſchi firde norimſtaheš,
La raud un waimana
Pehz tahdaš karſtaš mihlibaš,
Ko pee tew baudija.

Eš tewi neaiſmirſiſchu
Eekſch ſawaš firſninaš,
Kamehr eš kappā libdiſchu —
Tad beigſeeš waimanaš!

Tad taps ſchiš mannaš meefinaš
Iſt ka pee laulibaš
Tew' blaſſkam kappā noliktāš,
Lai tur ſaweenojahš.

Un manna dwehſel' pazelſeeš
Jaur ſillahm debbeſim,
Pee ſawa drauga lihgfmoſteeš,
Kur muſſcham dſihwoſim! —

E. D—g.

Gohdiga ganna dohmaš.

Newaid augſtaka
Ziltš, nedš dſimtiba,
Ne ka ganna = ziltš. Utrohdu,
Ka pat ſehniini
Zitreiſ nahkufchi
Irr no tahe ar augſtu gohdu.
Mohſuš patš par gannu bijis,
Jahſepš lohpuš uſſkattijis,
Dahwidš — Ahbraāmiš,
Wehl daſch zeenijamiš
Irr pirms ganna = puifš bijis.

Patš wiſſaugſtakais
Kungš un Peſtitais
Pirmaſ ganneem atſpihbejis;
Lapehž mihleſim

Gannus -- zeenifim,
 Ro patš Deewš tā eemiblejis.
 Leem, kas dšihwo selta = pilli,
 Tas japahrdohma it dšikli,
 Ra patš Kristus jaw
 Gannus smahdejs nam
 Remdamees par gultu filli.

Lai tad arri es
 Ganna = wahrdu nesš,
 Par to nošummis ne buhschu.
 Deewu peelubgdamš,
 Lohpuš gannidamš,
 Es no winna miblehtš kluschu.
 Pafaulē it weens šo ganna,
 Mahzitaji — waldischana —
 Un kam narw ne ka
 Tam tak jaganna
 Sawas dwehfel's = labklahschana.

E. D — g.

Teefas fluddinaschanaš.

No Wolguntēš pagasta teefas tohp wiſſi tee, kam
 pee tahš atſahtas mantas ta nomirruſcha Wolguntēš
 Porrarſchu ſaimneeka Jahu Kalnina kahda dalliba buhtu,
 uſaizinati, wiſšwehlaſ lihds 31mo Auguſt ſ. g. pee
 ſchiš teefas peeteiktees, ſawas parahdiſchanaš peeneft

un noliktā terminā ſanaht. Wolguntē, tai 30tā
 Juhni 1848.

(T. S.)
 (Nr. 63.)

Peefehdetajs R. Buſch.
 J. Kahnberg, teefas ſrihweriſ.

Wiſſi tee, kam kahdas taiſnas praſſiſchanaš buhtu
 pee ta lihdsſchinniga Bauſkas muſiſchāš ſaimneeka Mik-
 kel Pagge, tohp uſaizinati, lihds 12tu Auguſt ſ. g.
 ſcheit peeteiktees, jo wehlaſ neweenu wairš ne klauſiſš.
 Bauſkas Krohna pagasta teefa, tai 21mā Juhni 1848. 2
 (Nr. 327.) ††† Jehkab Turke, peefehdetajs.
 Luſt, teefas ſrihweriſ.

Ja kam buhtu kahdas praſſiſchanaš pee teem diweem
 iſgahjuſchā ſeemā mirruſcheem Krohna Leelaš=Seffa-
 was ſaimneekem, probti:

- 1) pee ta rentneeka Kirkuſch Kraukſtu Jahna Krauk-
 ſta, un
- 2) pee ta klauſibaš ſaimneeka Gaweenu Mattiſha
 Gaweena,

tad teem waijag triju mehneſchu ſtarpā no appaſſch-
 rakſtitaš deenaš, t. i. tai 25tā September, pee Leelaš
 Seffawas pagasta teefas ar ſamahm peerohdifſchanaš
 peeteiktees, jo wehlaſ neweenu wairš ne klauſiſš. To
 buhš wehrā likt! Waſā Seffawā, tai 26tā Juhni 1848.

(Nr. 580.) Peefehdetajs Wulke Breebe. 2
 Allunan, teefas ſrihweriſ.

Naudaš, labbibas un prezzu tirguš uš plazzi. Rihgā, tai 5tā Juhli 1848.

I jaunš dahlderiš	geldeja	1 33
I puhš rudſu	tappe maſſahtš ar	1 50
I — kweeſchu	— —	3 —
I — meeſchu	— —	1 —
I — meeſchu = putrainu	— —	1 50
I — auſu	— —	— 75
I — kweeſchu = miltu	— —	3 50
I — bihdeletu rudſu = miltu	— —	2 —
I — rupju rudſu = miltu	— —	1 55
I — ſirau	— —	2 —
I — linnu = ſehklaš	— —	2 25
I — kannepu = ſehklaš	— —	2 —
I — kimmeau	— —	5 —

Sudraba naudā.	
Rb.	Kp.
1	33
1	50
3	—
1	—
1	50
—	75
3	50
2	—
1	55
2	—
2	25
2	—
5	—

Sudraba naudā.			
Rb.	Kp.		
I	—	I pohšš kannepu	tappe maſſahtš ar
I	—	I — linnu labbakaš ſurteš	— —
I	—	I — ſliktakaš ſurteš	— —
I	—	I — tabaka	— —
I	—	I — dſeſeš	— —
I	—	I — ſweeſta	— —
I	—	I muzza ſilku, preeſchu muzza	— —
I	—	I — wiſſſchnu muzza	— —
I	—	I — ſarkanaš ſahlš	— —
I	—	I — rupjaš leddainaš ſahlš	— —
I	—	I — rupjaš baltāš ſahlš	— —
I	—	I — ſmalkāš ſahlš	— —

1	—
1	60
1	60
—	75
—	80
2	—
7	25
7	50
6	—
5	—
4	50
4	10

Brihw drikket.

No juhrmallāš = guberniaš augſtaš waldiſchanaš puſſeš: Hofrath de la Croix.